

Pedagogisk IKT-plan for Eidebakken skole

November 2010

1. – 4. trinn – Lære for å bruke

Bruk dataterminologien helt fra starten.

1. IKT-trinn	2. IKT- trinn	3. IKT- trinn	4. IKT- trinn
<p>Datakunnskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slå på/av pc - skrivebordet - finne rett program - øve bruk av mus <p>Tegneprogram:</p> <ul style="list-style-type: none"> - åpne Paint - frihåndstegning - fylle med farge - viskelær - avslutte Paint <p>Tastaturtrening</p> <p>Tekstbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - åpne Word - lekeskriving - finne bokstavene på tastaturet - store bokstaver - skrive navn og ord - slettetast (backspace) - tast for mellomrom - skrive ut <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider</p>	<p>Datakunnskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - logge på/av med brukernavn/passord - lagre/åpne programmer <p>Tegneprogram:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fargeblyant og kost - fylle med farge - linjer, geometriske former og tekst <p>Tastaturtrening/ Touch</p> <p>Tekstbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrive enkel tekst - store og små bokstaver - linjeskift, mellomrom og slettetast - sett inn bilde /utklipp - sett inn bilde fra Paint i Word-dokument - lagre/åpne og utskrift - endre tekstutseende: FK U - avslutte Word <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider</p>	<p>Datakunnskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utskrift: finne rett skriver/skrive ut - sette inn og starte CD/DVD <p>Tekstbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - endre tekstutseende: skrifttype og skriftfarge - stavekontroll - forhåndsvisning - øve touch - lime inn bilder og tekst fra internett <p>Regneark</p> <p>Kalkulator</p> <ul style="list-style-type: none"> - lære å bruke kalkulatoren <p>Tastaturtrening/Touch</p> <p>Internett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - åpne Explorer - finne/følge lenker - nettvettregler - kopiere bilder/tekst <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider.</p>	<p>Datakunnskap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Filbehandling: Lagre i stasjon/mappe - Filbehandling: Opprette mappe <p>Tekstbehandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lage tabell - øve touch <p>Regneark:</p> <ul style="list-style-type: none"> - åpne Excel - skrive inn tekst/tall - enkel formatering av celler - lagre, gi navn og åpne fil - summør-funksjonen <p>Internett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enkle informasjonssøk - enkle regler for personvern / nettvettregler - skrive URL (internettadresse) <p>Mail</p> <ul style="list-style-type: none"> - få egne mailadresser - skrive, sende <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider.</p>

Aktuelle nettadresser og pedagogisk programvare: Al f og alfabetet, Billedorboka, e-lector. Lokus1.2.3, Stairs osv

5. – 7. trinn – Bruke for å lære

Bruk dataterminologien helt fra starten. Gjennomføre en test på våren i 7. klasse

5. IKT-trinn	6. IKT- trinn	7. IKT- trinn	Ansvarlig
<p><u>Datakunnskap:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - arbeide med flere vinduer/ faner - ulike filtyper - kopiere/flytte filer - mappestruktur og ulike stasjoner - lære å bruke projektor <p><u>Tekstbehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - redigering: - klippe/lime/kopiere - sette inn, redigere tabell - sette inn bilder/objekt - tekstbryting - stavekontroll /endre språk - øve touch <p><u>Presentasjonsverktøy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - åpne/ lagre PowerPoint - lage lysbilder - vise presentasjoner - enkel utskrift <p><u>Regneark:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - enkel formatering av celler - legge inn enkle formler 	<p><u>Bildebehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bruk av digitalt kamera - overføring til pc - endre størrelse, filformater, kontrast, lys og farger <p><u>Lyd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - foreta lydinnspilling - bruke lyd i ulike program <p><u>Tekstbehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavekontroll / autokorrektur - tabell: dele/slå sammen celler - spalter - bruke tegneverktøyet - topp /bunntekst / sette inn sidetall - sideskift - øve touch <p><u>Presentasjonsverktøy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - formatering av tekst - sette inn bilde, figur, lyd og video-animasjoner og bildeoverganger - øve på innhold og framføring 	<p><u>Tekstbehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stiler og formatering - tekstbokser - hyperkobling - ulike filformater <p><u>Presentasjonsverktøy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - formatering av bakgrunn - lysbildesortering - legge til effekter <p><u>Regneark:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - diagrammer - formler med de fire regningsartene <p><u>Bildebehandling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bruk av digitalt kamera - redigering/manipulering av bilder <p><u>Video</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - enkel videoredigering 	<p><u>Tekstbehandling:</u></p> <p>Norsk</p> <p><u>Presentasjonsverktøy:</u></p> <p>Samfunnsfag, RLE</p> <p><u>Regneark:</u></p> <p>Matematikk, Naturfag</p> <p><u>Internett:</u></p> <p>Norsk, RLE, Samfunnsfag, Naturfag</p> <p><u>Fronter</u></p> <p>Norsk</p> <p><u>Intensjon: Fronter skal bli et verktøy som brukes aktivt i alle fag, både på skolen og hjemme</u></p> <p><u>Lyd</u></p> <p>Musikk</p> <p><u>Video</u></p> <p>Musikk?</p> <p>Naturfag?</p> <p><u>Websider</u> (hjemmeside)</p> <p>Norsk, Naturfag, Samfunnsfag, RLE</p>

5. IKT-trinn	6. IKT- trinn	7. IKT- trinn	Ansvarlig
<p>Internett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - søk i ulike medier - favoritter/bokmerker - utskrift fra Internett - kopiere/lime inn bilder og tekst fra Internett - nettvettregler - anonymitet - tidsbruk - enkel bruk av e-post <p>Fronter</p> <ul style="list-style-type: none"> - logge inn og hente ut informasjon - bruke chat-funksjonen - bruk av Fronterdokument - bruke meldinger og nyheter - svare på prøver <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider Her skal det være linker til mange spennende nettsider</p>	<p>Regneark:</p> <ul style="list-style-type: none"> - registrering og sortering av data - endring av antall desimaler - gjennomsnitt, maksimum og minimum. <p>Websider</p> <ul style="list-style-type: none"> - lage artikler til klassens webside <p>Internett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kildevurdering <p>Fronter</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruke Lenke-verktøyet - bruke Forum-verktøyet - elevmapper og innleveringer - digital portefølje <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider www.gyldendal.no/gaia http://stairs.cappelen.no</p>	<p>Internett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kjennskap til blogg og wikipedia <p>Fronter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ferdigstille digital mappe <p>Bruke pedagogisk programvare/nettsider www.matemania.no www.globalis.no</p>	

8. - 10. trinn

FAG	Trinn	Opplæringsmål
Norsk	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskunnskapen fra 1.-7. trinn må være inne • Øve mer touch • Utforme lengre tekster, og redigere med kopier, klipp og lim • Regulere oppsett med marg og tekstformatering • Sette inn topp- og bunntekst, sidetall i dokumenter • Stavekontroll, autokorrektur og synonymordbok • Endring av linjeavstand ved hjelp av ctrl+1, +2 og +5, eller ved format-avsnitt • Kunne gjøre rede for regler for nettvett, digitale samtaler, opphavsrett og kildekritikk • Bygge opp sin egen digitale "ringperm" i elevmappa i Fronter • Benytte Fronter ved digital innlevering, det være seg tekst, lyd eller bilde/video • Benytte webcam og opptaker for å kunne jobbe med vanskelige tekster og stoff i norskfaget
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Hensiktsmessig bruk av tabulatorer og innrykk • Beherske bruk av spalte og ingress • Beherske topp- og bunntekst og automatisk sidenummerering • Bruke nettsøk aktivt for å hente informasjon, og bli kjent med gode oppslagsverk på nettet • Faginnlevering i Fronter • Produsere bidrag til hjemmeside eller Fronter, og legge ut etter godkjenning
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at elevene kjenner de teknikker og funksjoner som er beskrevet for tidligere år og som er nødvendige for avgangseksamen • Skrive et større, sammensatt produkt i et tverrfaglig tema • Faginnlevering i Fronter

FAG	Trinn	Opplæringsmål
Matematikk	8. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Regneark: Navngi celler • Regneark: Skrive inn tekst og tall i celler • Regneark: Skrive inn formler for de fire regneartene og summerfunksjon • Regneark: Bruk autosum-funksjonen • Regneark: Bruke median- og gjennomsnittfunksjonen • Regneark: Lage stolpe- og sektordiagram ut fra tallverdier i en tabell • Regneark: Endre kolonnebredde • Regneark: Endre antallet desimaler som vises i en celle • Regneark: Formaterer tekst og tall • Regneark: Utføre og presentere enkle beregninger med prosent • Regneark: Beherske formelinnskriving og kopiering av formler i kolonner og rader • Regneark: Beherske topp- og bunntekst • Benytte seg av Fronter for å kunne organisere og lærestoffet i sin digitale ringperm (Elevmappa) • Regneark: Beherske bruk av autofyll • Innlevering av regnearkopp-gavene i Fronter • Ta en Prøve i mattefaget i Fronter • Benytte GeoGebra (ped.prog.) • Benytte Mathtype i Fronter (ped.prog.) • Benytte Microsoft Math (ped.prog.)
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Regneark: Formaterer diagrammer med farge og tekst, bruk av tekstboks • Regneark: Bruke formelutskrift (Ctrl+J) eller tekstboks for å forklare formler • Regneark: Formaterer og endre diagramtype uten å gjøre innmatingen på nytt • Regneark: Sette opp budsjett og regnskap • Regneark: Automatisk og manuell formatering av tabeller • Regneark: Tilpasse format for utskrift • Regneark: Benytte relativ og absolutt cellereferanse • Regneark: Regne med tid • Regneark: Tegne ut grafer og velge hensiktsmessige enheter på aksene • Innlevering av regnearkopp-gavene i Fronter • Ta en prøve i mattefaget i Fronter

FAG	Trinn	Opplæringsmål
	10 trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Regneark: Sikre at elevene kjenner de teknikker og funksjoner som er beskrevet tidligere år og som er nødvendig for avgangseksamen
Engelsk	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Finne og bruke oppgaver på pedagogiske nettsteder • Lage glose trening ved hjelp av prøveverktøyet i Fronter • Lag gloseprøver ved hjelp av prøveverktøyet i Fronter • Engelsk tekst innlevering i Fronter • Kommunikasjon ved hjelp av digitale medier (epost, nettsider, sosiale medier, blogg, chat osv.)
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke internett og e-post aktivt til å hente informasjon og til å kommunisere med andre • Legge ut et elevarbeid på Fronter • Benytte lydfiler for engelsk uttale, innlevering inn i Fronter
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til engelsk oppslagsverk på nett og bruke dem til å innhente informasjon • Repetisjoner, engelskfaget og bruk av digitale medier (elevene velger selv?)
Samfunnsfag	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Lære at kilder skal oppgis, kopiere nettadresse og skrive dato som kildehenvisning. • Lese og bruke papirbaserte og digitale kart, og kunne bruke målestokk og karttegn • Lage temapresentasjoner ved bruk av PowerPoint
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at kunnskap er plass om nettvett, chatteregler, opphavsrett, kildekritikk, virustrygghet og effektive nettsøk • Drøfte menneskeverd, rasisme, diskriminering i et historisk og nåtids perspektiv med elever fra andre skoler ved hjelp av digitale kommunikasjonsverktøy. • Gjennomføre en prøve i temaene over i Fronter • Oppgaveinnleveringer i Fronter • Lag et Forum i Fronter for ulike samfunnsfaglige tema for diskusjoner og meningsutvekslinger
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke ulike søkemotorer, og kjenne til forskjeller hvordan de arbeider og hvilke typer søk de egner seg til • Bruke visningsprogram til å lage en større framvisning med ulike komponenter • Legge ut et elevarbeid på Fronter (publiseres på klasserommet?) • Repetisjon av viktige tema tidligere skoleår
Naturfag	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Skrive logg ved forsøk og feltarbeid og presentere ved hjelp av digitale hjelpemidler • Naturfaglig rapport – innlevering i Fronter • Naturfagprøve i Fronter ved hjelp av prøveverktøyet • Naturfaglige programmer på nettet

FAG	Trinn	Opplæringsmål
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Filme forsøk og legge det inn i den digitale "ringpermen" (elevmappe) eller la det være en innlevering i Fronter Simuleringsverktøy – beskrive planetenes bevegelser, sol- og måneformørkelse, årstider.
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Regneark: Benytte Excel der det er naturlig i faget Faglig påfyll - repetisjoner av tidligere lært digital kunnskap, verktøy Naturfaglige programmer på nettet
RLE	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Personvern, tanker omkring kommunikasjon og utlegging av stoff på nettet Regler om opphavsrett til tekst og bilder Oppgaver og prøver i Fronter om ovennevnte tema
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Øve på å velge gode kilder i forhold til søkeformålet Innhenting av digital informasjon om aktuelle spørsmål, kristne, jøder, muslimer, hinduer, buddister mv. Digital presentasjon. Utforske religioners stilling og særpreg i et land utenfor Europa ved hjelp av digitale verktøy Innleveringer og prøver i Fronter Diskusjonsforum i Fronter
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Skrive et større sammensatt produkt i et tverrfaglig tema Innleveringer i Fronter Prøver i Fronter
Musikk	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Bruke digitalt opptaksutstyr til å lage innspillinger av lyd Lage en musikkvideo/lydopptak som legges inn i elevens "ringperm" (elevmappe)
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Bruke digitalt opptaksutstyr til å ta opp, sette sammen og manipulere lyd til egen komposisjon (AudaCity)
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> Bruke musikkprogram til å komponere egen musikk (MusicMaker) Bruke digitalt opptaksutstyr til å redigere, manipulere og publisere egenprodusert musikk (Fronter, Youtube?)

FAG	Trinn	Opplæringsmål
Mat & Helse	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke digitale verktøy til å vurdere energi- og næringsinnhold i mat og drikke, og gjøre seg nytte av resultatene når man lager mat (Mat på data) • Innleveringer i Fronter i faget • Lage en enkel prøve i Fronter • Sammenligne måltid man selv lager, med kostråd fra helsemyndighetene • Utvikle, produsere, gi produktinformasjon og reklamere for et produkt
		<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere å velge ut varer fra etiske og bærekraftige kriterier
Kroppsøving	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Få erfaring i bruk av digitale verktøy i treningssammenheng
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke digital treningsdagbok
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av digitale kart – forberede seg og vurdere avstand på digitale kart
Kunst & håndverk	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Velge ut og kopiere bilder fra internett • Bruke Fronter til å organisere og samle nyttig fagstoff/bilder. • Scanne bilder og bruke det videre i et dokument (Kopimaskinen skanner til LaererEid eller Mail) • Legge lyd og filmklipp i en presentasjon • Lage presentasjon med gjennomtenkt overgang og helhetlig utseende • Gjennomtenkt bruk av effekter i fremvisning • Øve på å velge gode kilder i forhold til søkeformålet • Lære at kilder skal oppgis, kopiere nettside og skrive dato som kildehenvisning • Lage enhetlig presentasjon ved gjennomtenkt utforming av tekst, bakgrunn og overgangseffekter
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Overføre bilder fra digitalkamera til harddisk • Enkel bearbeiding av bilder i bildebehandlingsprogram (Paint.net, Picture Manager, Paint Shop Pro mfl.) • Kjenne til JPG- formatet og lagre bilder til bruk i ulike sammenhenger • Bruke bildebehandlingsprogram til beskæring og rotering, og endring av størrelse, lys, kontrast og fargeeffekter • Bygge og lagvise bilder og manipulere bilder <p>Nettvett-regler</p>
FAG	Trinn	Opplæringsmål

	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Ta opp sekvenser med digital film • Redigere film • Sikre at bildebehandling fra tidligere skoleår beherskes • Arbeid selvstendig med bildebehandling og bruke det i flere fag • Bruke visningsprogram til å lage en større fremvisning med flere komponenter som lyd, film, diagram og tegning
2. fremmed-språk	8.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til noen oppslagsverk på nett og bruke dem til å hente informasjon • Finne og bruke oppgaver på pedagogiske nettsteder • Bruke Fronter som glosetrening og uttaletrening ved hjelp av innleverings- og prøveverktøyet
	9.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke programvare med ulike siktemål: Kreativ utforming, innlæring av ferdigheter og systematisering
	10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke internett og e-post aktivt til å hente informasjon og kommunisere med andre